

Aliki Kafetzopoulou

Când Nero poruncește

Traducere din limba engleză de
Diana Stănciulescu

editura
Σοφία

București

Ivirea primilor crini

Sub lumina ce se revărsa din lampa de bronz, crinii roz străluceau cu o frumusețe neobișnuită.

Tijele lor, înalte și groase, roz-cenușii și fără frunze, răsăriseră din pământul amforei de marmură, cu gura largă, ce se afla pe marginea balconului; fiecare dintre aceste tije se încunună la vârf cu cinci sau șase crini delicați, în nuanțe de roz pal, de un farmec aparte.

Mirosul puternic în care se simțea aroma fructului de lămâie și parfumul florilor de lămâi, pline de sevă, o făcu pe Lucia să se aplece deasupra lor și să-i miroasă încântată.

Prins la spate cu o panglică scumpă, albastru cu alb, părul ei blond și bogat sclipea jucăuș la fiecare mișcare, încadrându-i frumos chipul tânăr și gingaș. Un chip care, în acele clipe, avea aceeași culoare ca și crinii.

– Cât sunt de frumoși! murmură ea.

Din când în când, le atingea petalele mătăsoase și răcoroase, cu forma lor grațioasă... și rămânea privindu-le îngândurată, copleșită de frumusețea lor.

– La ce te gândești? o întrebă Linus readucând-o în prezent.

Era cu un an mai mic decât sora lui, dar semăna foarte bine cu ea și toți recunoșteau că tatăl lor, Emilius Libius, avea motive să fie foarte mândru de copiii lui. În vila sa nouă și plină de podoabe scumpe – o vilă care întrecea toate vilele elegante ale vecinilor –, ei erau cea mai frumoasă podoabă.

– Mă gândeam ce convenabil este pentru noi că se va organiza în grădină cina, îi răspunse Lucia.

– E chiar foarte convenabil! Prin desişul gardului viu, poarta nici nu se vede.

– Da. Și, în plus, vom sta separați, fiindcă mesele nu încap pe un singur rând. Mama și tata vor sta într-un loc, iar noi în altul. În felul ăsta, ei nu vor observa că suntem plecați.

– N-au decât să observe, nici nu-mi pasă! Oricum, întotdeauna...

Dar ceva îl făcu să se oprească. Veniseră niște musafiri, iar mama lor tocmai îi invitase pe balcon. După un schimb de saluturi și urări de bine în noua casă, oaspeții rămaseră captivați de frumusețea crinilor roz pal.

– Sunt un soi rar, așa ne-a spus grădinarul, se lăudă amfitrioana. Și, după cum știți, ce este rar este și scump!

De la întemeierea sa, Nikopolis, cu cele două porturi care se deschideau spre apele de smarald ale Golfului Ambracian, ajunsese unul dintre cele mai mari și mai renumite orașe ale Greciei. Fusesse construit de Octavian Augustus pentru a-și sărbători victoria strălucită împotriva flotei lui Marc Antoniu și a Cleopatrei. Dincolo de faima sa, frumusețea mediului natural și a climatului atrăsese aici mulți patricieni și oameni bogați de la Roma, fiind locul lor preferat ca reședință de vară.

Cu mare cheltuială și-au ridicat aceste reședințe, o cheltuială pe măsura averilor pe care măritul împărat le investise în acest oraș; construise monumente luxoase, de la templul lui Apollo Actius de pe versantul din apropiere, la teatrul uriaș și sala de concerte, ca să nu mai pomenim de stadion, de băi, de apeductul cel mare care aducea apă proaspătă din Filippiada, aflată la mai bine de 10 kilometri distanță. Fiecare vilă avea grădini bine întreținute, străjuite de șiruri de coloane și pline de mozaicuri artistice.

Era o întrecere între ei: cine construiește cea mai elegantă vilă. Își ofereau unii altora invitații la cină și încercau să-i uluiască pe ceilalți cu bogățiile lor.

Emilius Libius moștenise de la tatăl său o fermă și o grădină mare în Nikopolis, dar în ultima vreme ajunsese într-o stare proastă și nu se mai potrivea cu pretențiile zonei respective. Drept urmare, cu un an înainte, începuse să construias-

că pe locul ei această vilă nouă pe care, în sfârșit, o vedeau isprăvită și gata să-și primească primii oaspeți. Această cină, cu mâncăruri dintre cele mai extravagante, cu virtuozii ai instrumentelor muzicale, cu soliști și pantomimi, urmărea să le ofere o experiență de neuitat.

Pe lângă toate acestea, stăpânului casei nu-i păsa dacă se cheltuiesc o mie de sesterți (mai mult sau mai puțin), căci averea lui creștea și tot creștea. Frumoasa lui reședință de la Roma nu fusese afectată de incendiu, iar din seiful său, bine păzit, banii nu se cheltuiau niciodată făcând milostenie pentru săraci. Dimpotrivă, nefericirea generală era pentru el o mare oportunitate să vândă la preț mai mare roadele câmpului, să plătească salarii mai mici când strâmtorarea oamenilor o permitea, iar el, fără griji, să se delecteze cu profiturile sale.

Patricianul Emilius Libius se pricepea să-și gestioneze afacerile și, mai mult de atât, știa cum să o ducă bine. Și pe copiii săi căuta să-i educe la fel; oricâte obiecții aveau ei în ultima vreme, el rămânea convins că vor urma exemplul lui strălucit. Mai mult, și soția sa, Plautia, se arăta mereu de acord cu ideile lui.

– Crinii sunt splendizi, ca și fiica dumneavoastră! Începură oaspeții să o complimenteze pe amfitrioană, iar Lucia se grăbi să-i ceară voie să se retragă.

Prezența și îndrumările fetei erau de folos unde se făceau pregătirile de cină.

Dinspre bucătărie venea un miros delicios de rațe rumenite; găsi acolo platourile metalice înțesate cu legume proaspete și fructe parfumate. Lucia verificase totul din timp, ca nu cumva vre-un oaspete să observe că ceva lipsește sau nu este pus la locul său. Se uită încă o dată la mesele întinse. Torțele mari luminau tot locul, împodobind ba cu nuanțe de verde intens, ba cu umbre adânci tufele frumos îngrijite.

Fata estimă din ochi distanțele. Locul ei alături de mama guvernatorului, o doamnă în vârstă ce nu mai vedea prea bine, crea condiții prielnice să nu i se observe mai târziu absența. Și Linus avea același avantaj, locul lui fiind lângă Terentius, muzicantul; absorbit de țitera lui, acesta nu ar fi observat că lipsește cineva dintre comensii săi.

Nu, în nici un caz ea sau fratele ei nu puteau răbda să stea la *symposium*¹! Și aveau motivele lor.

Câtă dulceață le aducea acea descoperire care, de puțină vreme, născuse primele boabe de rouă în sufletele lor! Pe toate le înnoia! În vremuri când împăratul și plebeul, patricianul și filosoful deopotrivă se războiau cu cele mai cumplite asalturi ale răului, apăruseră niște oameni ca dintr-o altă lume! Sufletele lor curate li se citeau în ochi, erau oameni care mai aveau inimă! O inimă ce plângea pentru durerile altora...

¹ În lumea greco-romană, un *symposium* însemna o cină îmbelșugată, cu distracție și conversații zeflemitoare sau pretențioase, adesea provocatoare (*n.ed.engl.*).

– Nu ți se par schimbați copiii lui Diomede? Mai ales fiica lui? o întrebă Linus pe sora sa, încercând să-și dea seama care este părerea ei.

– Ai aflat tu ceva? întrebă ea, nedorind să reia acel subiect.

– N-am aflat nimic, am văzut cu ochii mei! Am văzut că sunt... sunt cei mai buni oameni pe care i-am cunoscut vreodată.

– Dacă ai ști că i-au dat tatălui lor înapoi banii pe care i-au primit în plus din greșală...

– Vezi? Da.

– A mai fost și altceva?

– Păi da. Își ajută sclavii când încarcă animalele în căruțe. Ai mai auzit așa ceva?! Îi ajută personal. Și, din câte mi se pare, îi duc mâncare mamei ologului care ne aduce nouă legume – știi, mama lui e bolnavă. L-am auzit când le mulțumea cu ochii în lacrimi. Am mai observat eu și alte lucruri...

Peste drum de casa lor era locuința lui Diomede, o casă de țară în balcoanele căreia domnea o pace senină. La vecinii aceștia părea că e mereu voie bună și o atmosferă înviorătoare... era atâta armonie!

– Crezi tu că ei sunt singurii? Sunt atâția în Nikopolis a căror viață e în jurul... aceluiași lucru.

– Care?

– Față de ei înșiși, dobândirea virtuții... față de alții, blândețe.

– Ce e asta? O filosofie nouă?

– Nu e o filosofie... Sunt creștini! Dar să nu mai spui nimănui...

Așa începuse discuția dintre ei. Iar Lucia (care, până cu puțin timp în urmă, avusese îndoiele ei) aflase primele lucruri de căpătâi despre credința aceea de la învățătorul lor, bătrânul Cassius, și i le împărtășise și lui Lucius, al cărui suflet înseta după ele.

Știa înșă că, dacă Emilius Libius, patricianul, ar fi prins de veste că odraslele lui nutresc admirație pentru lucruri osândite de împărat, ar fi răbufnit și toată furia și-ar fi vărsat-o pe ei. Înșă admirația lor pentru dulceața creștinilor întrecea orice frică de tatăl lor.

De multe ori se și duseseră pe furiș la întâlnirile lor, care aveau loc în apropierea casei lui Carpus. Și, cu cât auzeau mai multe, cu cât vedeau și învățau mai multe, cu cât deprindeau mai bine adevărul acelei învățături și-i descopereau îndeaproape pe cei credincioși lui Hristos – cu atât se încredințau năvodului Lui. De ce să nu îi devină și ei credincioși lui Hristos?

– Sunt precum crinii noștri creștinii! Răsar din pământ, dar se ridică mai presus de tina unei lumi căzute și-și răspândesc mireasma binemiroitoare! au murmurat ei întâia dată când au văzut ghivecele de pe balcon.

– Stând cu ei, așa vom deveni și noi!

Și astfel ajunseseră să ia hotărârea de a pleca de la cina fastuoasă (întâi Linus, apoi și Lucia)

prin porțița mică din spatele grădinii. Să plece ca să prindă neapărat întâlnirea de taină. Chiar dacă, în sufletele lor, crinii abia începuseră să înflorească, știa bine ce însemna un *symposium*!

La un semn al cântărețului pe care îl cunoștea atâta lume, muzica îi însoți pe musafirii care veneau cu farfuriile la mesele din grădină. La o oarecare distanță, Plautia, îmbrăcată într-o rochie de seară roșie cu broderie bogată de argint, își făcu apariția pe sub arcada înfrunzită din capul mesei de pe mijloc.

În timpul acesta, Lucia, într-o rochie albăstruie, se asigură că mama guvernatorului se așezase confortabil; se grăbi să îi aducă îndată o supă strecurată, numai bună pentru digestia cuiva cu stomac sensibil. După aceea își luă o farfurie goală și dispăru. Cu puțin timp mai înainte, Linus se strecurase deja pe porțița din grădină.

Când cina era pe sfârșite, iar musafirii sosiți primii dădeau semne că ar vrea să se retragă, cei doi frați își făcură iarăși apariția, fiecare din altă direcție. Nimeni nu observase absența lor. Ba chiar Terentius, văzând chipul angelic al fiului amfitrionului, se simți stânjenit de melodiile¹ pe care le interpretase mai înainte.

Înșă șederea lor la noua reședință somptuoasă din Nikopolis nu avea să dureze prea mult.

¹ Una dintre caracteristicile unui asemenea *symposium* în lumea greco-romană era recitalul de cântece și povestiri deșănțate (*n.ed.engl.*).